

Preek 8 maart 2009 – Tweede zondag in de Veertigdagentijd

ds. R. Koopmans, [e-mail](#), [Jozefkerk Assen](#)

[Exodus 24:12-18](#)

[Marcus 9: 2-10](#)

Tekst: “En opeens, rondkijkende, zagen zij niemand meer bij zich dan Jezus alleen.”
(Marcus 9:8, NBG51)

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

We worden vanmorgen naar grote hoogten gevoerd. We beleven er iets van wat het betekent om oog in oog te staan met de almachtige God. En daar houd je als mens ternauwernood het leven bij.

Grote hoogten, letterlijk. Mozes wordt door God geroepen om de berg te beklimmen. “Kom naar mij toe, de berg op, en wacht daar”. We zien Mozes klauteren. Hij was al op de berg, samen met de oudsten van Israël. Ze hadden voor Gods aangezicht een maaltijd gehouden. Avondmaal op de berg van God als het ware. Maar nu klimt Mozes al hoger en hoger. “Wacht hier, tot wij terugkomen” zegt hij tegen de oudsten. Voor het oplossen van geschillen moeten ze maar naar Aäron en Hur gaan.

Dat is geen onnodige regel. Want het volk staat bol van geschillen.

Het volk van het verbond staat op het punt dat verbond alweer te breken. Met het dienen van het gouden kalf.

Maar dat is beneden, onderaan de berg. Wij bepalen ons er toe wat boven gebeurt.

De berg wordt overdekt door een wolk. Het is de majesteit van de Heer, zijn heerlijkheid, zijn wezen, zijn uitstraling die op de berg rust.

De heerlijkheid van God is voor ons nooit rechtstreeks te zien. Dat zouden we niet overleven. Zijn majesteit zien we alleen maar verhuld, bedekt, als een wolk. De Heer woont in een voor mensen ontoegankelijk licht. Je kunt er nooit helemaal bij, bij God. Er blijft altijd een veilige afstand.

Het is ook voor ons goed, om die afstand te bewaren. We hebben God niet in onze broekzak. Wij mogen ons van de Heer geen beeld maken, geen gelijkenis. Daarmee leg je Hem namelijk vast, en voor je het weet is God niet meer dan het verlengstuk is van de mens. De uitvergroting van onze verlangens en behoeften. Nee, God blijft de volkomen andere. En daarom: Hij openbaart zijn aanwezigheid, maar altijd verhuld.

Zes dagen lang bedekt de wolk de berg. En Mozes wacht. Op de zevende dag roept de Heer vanuit de wolk Mozes naar zich toe. Mozes alleen. Hij klimt de wolk binnen. En daar blijft hij veertig dagen en veertig nachten. En beneden wacht het volk.

Wachten, dat hoort ook bij de openbaring van de Heer. Wachten, en dat duurt zes dagen, of veertig dagen. Het duurt een mensenleven lang soms. Wij wachten tot God ingrijpt. Of aan het eind van je leven: je wacht tot God je roept, om bij Hem te komen. Dat doet Hij op zijn tijd, dat gebeurt op zijn dag, de zevende dag, de dag van zijn heiligheid.

Aan het eind van je leven zie je de Heer van aangezicht tot aangezicht, als jij tot Hem geroepen wordt. Eigenlijk is heel dit leven wachten. Is heel dit leven veertigdagentijd. We leven beneden. Met hooguit een vermoeden van wat boven is. Daar moeten we

het mee doen. Maar we moeten wel waakzaam zijn. Op het moment dat God ons roept. Bereid zijn om te komen.

Er is nog iets wat opvalt, als de Israëlieten naar boven opkijken naar de berg van God. Ze zien een laaiend vuur op de top van de berg. Gods majesteit is als een laaiend vuur, een verterend vuur. Dat vuur is er niet voor niets.

Het is het vuur van zijn heiligheid, van zijn zuiverheid. Maar ook het vuur van Gods toorn, van zijn woede. God kent woede, vanwege de zonde van de wereld, de zondigheid van de mens. Dat wij telkens weer afvallen van zijn wil en wet. Woede om de grote gevolgen daarvan: het onrecht dat mensen treft, de vernietiging van zijn schepping.

Dat vuur van Gods toorn, daar kunnen we niet omheen. We houden het liever op afstand, en dat moet ook. Want we moeten het niet onderschatten. De Heer is niet ons schoolkameraadje. Hij is de Vader. En ook een vader kan boos worden, niet omdat Hij zijn kinderen haat, maar omdat Hij zoveel van zijn kinderen houdt.

Wij zeggen tegenwoordig soms wel, om het te verzachten: pappa is niet boos, nee, pappa is verdrietig. Daar moet je altijd mee oppassen. Bedenk hoe je kinderen kunt manipuleren met de uitdrukking dat je verdrietig bent. Nee, wees liever gewoon boos. En geef maar rustig een verdiende straf. Want gaat weer over.

Gaat de boosheid van God ook over? Daar kom ik nog op terug.

In elk geval krijgt Mozes de stenen platen mee vol wetten en geboden. Om daarmee het volk te onderrichten. Tien geboden, we hebben ze gehoord vanmorgen. Genoeg om mee te leven. Genoeg om over te struikelen, telkens weer. Een volk, toevertrouwd aan Aäron en Hur, gaat verkeerde wegen. Ze struikelen en vallen. Maar je staat weer op en weet de weg.

Eeuwen later klimt nog iemand de berg op. Jezus. De nieuwe Mozes, de nieuwe Jozua eigenlijk, als we op zijn naam afgaan. Jeshoeah. Gekomen omdat Gods volk niet ophield met struikelen. Het stond uit zijn val niet meer op. En hoe zou het dan nog een gids zijn voor de volkeren, een licht voor de wereld?

Zes dagen later, schrijft Marcus. Ook hier die zes dagen.

En ook Jezus neemt zijn getrouwen mee de berg op. Petrus, Jacobus en Johannes, zijn meest naaste discipelen. Zij zullen aanschouwen wat niemand heeft aanschouwd. Wat is hier vlak voor gebeurd. Altijd belangrijk om dat erbij te betrekken:

Petrus heeft zijn geloof beleden naar de Heer toe: “U bent de Messias”. Maar ze mochten er van Hem niet meer over spreken.

Jezus heeft zijn lijden aangekondigd, en de komst van zijn koninkrijk. Maar begrepen deden ze het niet. Er is nog een lange weg te gaan. Een weg van leren. Pas nadien zullen ze het verstaan. Dat het bij elkaar hoort. Dat Jezus de Messias is, én dat Hij moet lijden.

Een hoge berg, en ze zijn helemaal alleen. En dan opent zich de hemel.

Jezus' gedaante verandert. Van dat van een gewoon mens in een lichtende gestalte. Zijn kleren glanzen wit. Marcus probeert het te beschrijven. Geen wolwasser op aarde kan het zo wit krijgen. Geen wasmiddel zo wit, zouden we nu zeggen. Het zijn menselijke woorden voor iets hemels. Jezus, de afstraling van Gods heerlijkheid, zegt

de Hebreeënbrief. Gods stralende majesteit schijnt helemaal door Jezus heen als door een venster tot op ons.
Éven is het te zien.

Ze zien nog twee gestalten. Mozes. En Elia. Hoe de discipelen hen herkennen, we weten het niet. Maar ze zien het. Mozes de wetgever, en Elia de profeet.
Andere evangelisten vertellen ons dat Mozes en Elia spreken met Jezus over de weg die Hij moet gaan. De lijdensweg. Hoe Hij tora en profeten zal gaan vervullen. Hoe Hij het leven zal winnen voor de zijnen, maar hoe dat zal moeten via de weg naar het Kruis. Leven door de dood heen, als lijdende knecht van de Heer.

Marcus vertelt alleen van Petrus reactie. Petrus, natuurlijk hij, met de mond vooraan. “Rabbi, het is goed dat wij hier zijn. Laten we drie tenten oprichten, voor u een, voor Mozes een en voor Elia een.”
- hij weet niet goed wat hij moest zeggen, vergoelijkt de evangelist later. Hij weet hoe misplaatst Petrus’ opmerking is. Hij weet ook hoe weinig ze er toen nog van begrepen.

Rabbi. Hoe kun je het zeggen, Hij in dat stralende wit. Maar ja, dat het om de Messias ging mocht Petrus immers niet meer zeggen. Dus vooruit, Rabbi. Maar dan nog. Het is goed dat wij hier zijn. Laten we drie tenten oprichten.
Wat wil Petrus toch? Maar wij zijn niet anders. Wat willen we toch. Het is goed dat we hier zijn, zeggen ook wij. In de kerk, bijvoorbeeld. En dan hopen we op een pluim, aan een plusje achter onze naam. God moet wel erg blij met ons zijn, vinden we. Met onze aanwezigheid, met onze goede bedoelingen. Maar wat willen we toch. Wat zouden wij...

Jezus staat daar, de afstraling van Gods heerlijkheid. Hij staat daar met Mozes, wiens wet wij dagelijks overtreden. Hij staat daar met Elia. De profeet van de woede over de zonde, over de afgoderij. De profeet die Gods laaiend vuur vertegenwoordigt. En Jezus gaat dragen de zonden der wereld, gaat heel die lange weg, gebukt onder Gods toorn. Al die lasten die drukten op onze schouders gaat Hij dragen, de wereld uit.
Wat moeten wij dan met drie tenten?

De eerste reactie van Gods kant is, dat de schaduw van een wolk over hen valt. De lichtglans wordt verhuld. Zoals bij Mozes op de berg. De leerlingen hebben genoeg gezien.
En al lang weer genoeg gepraat. Beuzelpraat. Drie tenten... Goed bedoeld eerbewijs. Om dat mooie moment vast te houden. Maar dat kan niet. Nog niet. Het is nog lang niet de tijd, om het vast te houden. We zitten nog in de zes dagen, in de veertig dagen, van wachten. Van lijden. Van gaan van de weg.

Gods tweede reactie klinkt. “Dit is mijn geliefde Zoon, luister naar Hem!”
Jezus is de geliefde Zoon van de Vader. Veel meer dan Rabbi. De Zoon van God. Luister naar Hem.
Wij kunnen niks toevoegen. Wij mensen hebben nu even niks in te brengen. Dit mysterie is zó groot, daar kunnen wij alleen maar bij zwijgen, en misschien tastend in geloven.

We willen Hem volgen, we willen naar Hem luisteren, maar kunnen Hem soms helemaal niet volgen, als u begrijpt wat ik bedoel. Dat is ook niet wat Hij van ons vraagt.

Hij vraagt geloof. En Hij vraagt gehoorzaamheid.

Ze horen de stem uit de wolk. Ze kijken om zich heen, waar komt die stem vandaan. Maar ze zien opeens niemand meer, behalve Jezus, die nog bij hen stond. Niemand dan Jezus alleen.

Gemeente, Jezus alleen. Dat is waar het vanmorgen om gaat.

De taak die Jezus volbracht heeft voor ons is zo groot, zo zwaar. Dat kon Hij alleen dragen. Hij is van de berg afgegaan, en is zijn discipelen voorgegaan. Maar telkens meer kwam Hij alleen te staan. Hij verloor de sympathie van de scharen. Hij kreeg tegenstand van de schriftgeleerden en overpriesters. Zijn leerlingen lieten Hem in de steek. Ten slotte werd Hij zelfs verlaten door de Vader. Helemaal alleen hing Hij aan het kruishout. Dragend de zonden der wereld, ook die van jou en u en mij. Namens ons droeg Hij alle toorn, die zich op Hem concentreerde.

Maar voor ons verwierf Hij het leven. Dat is zijn verdienste. Van Jezus alleen.

En alles wat wij hier en nu te leven hebben, is toevoegsel. Heel ons leven is toegift.

We hebben het ontvangen om dat grote feit, dat evangelie te verkondigen aan alle mensen, in woord en daad. Om te wijzen op Jezus, Jezus alleen.

En alles wat wij doen, aan goede daden, aan hulpprogramma's, aan verzoeningsprojecten, aan Bijbelstudie en ziekenbezoek, aan wat dan ook, is goed. Het moet ook, het is gaan op de weg die God ons wijst. Het is achter Jezus aan. Maar het is allemaal gegrond in dat ene verzoeningswerk dat Jezus heeft gebracht.

En aan het einde van ons leven. Als jij jouw leven in Gods handen mag leggen, met alle recht en alle slecht wat daarin was. En aan het einde van de wereld. Als wij de wereld in Gods handen leggen. Als alles is volbracht, alles is voltooid. Wat blijft er dan over?

Dan valt alles weg. Niets blijft over. Als je om je heen kijkt zie je niemand meer dan Jezus alleen. In Hem is alle volheid. We zullen er vanavond nog over komen te spreken. Alles in Christus. En alles is dan goed. We krijgen meer dan alles terug in Hem.

Nu is het nog wachten. Nu, in het leven dat we leven, zien we God alleen nog maar verhuld. Zijn heerlijkheid is voor ons verborgen in een wolk. Maar dan, aan het einde, zullen we Hem zien zoals Hij is, van aangezicht tot aangezicht.

Amen.